

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філософії та культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-
наукового інституту культури і
креативних індустрій
Лідія МАКАРЕНКО
_____ 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ**
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 035 ФІЛОЛОГІЯ
Освітня програма Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях
Навчально-науковий інститут культури і креативних індустрій

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

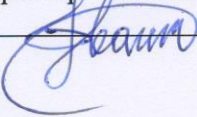
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Проданюк Федір Миколайович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та культурології

Схвалено Вченою Радою Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

Протокол від «2» серпня 2024 року № 1

Директор Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

 Лідія МАКАРЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол від «1» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Поліна ГЕРЧАНІВСЬКА

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 2	Спеціальність: 035 Філологія; Освітня програма: Англійська мова: переклад у бізнес-комунікації Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Обов'язкова	
Змістові модулі* – 1		Рік підготовки:	
Розділи** –		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 60		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 24 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 36		Лекції	
		12 год.	год.
	Практичні, семінарські		
	12 год.	год.	
	Лабораторні		
	_____ год.	_____ год.	
	Самостійна робота		
	36 год.	год.	
	Індивідуальне науково-дослідне завдання:		
	Вид підсумкового контролю: Залік (семестр 1),		

* – кількість змістових модулів відповідає кількості семестрів;

** – при необхідності змістовий модуль може ділитись на розділи.

2 АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів* (розділів**):

Змістовий модуль 1. Українська державність: історія і сучасність

Мета курсу – досягнення/набуття/оволодіння компетентностями вивчення закономірностей виникнення і розвитку української державності, витоків та формування найсуттєвіших політичних інститутів; оволодіння компетентностями, що сприятимуть вдосконаленню та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, національної самосвідомості, загальної і політичної культури, громадянської відповідальності, державного патріотизму; застосуванню набутих знань у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій, самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку та політичного життя сучасної України.

Результати навчання:

знати: основні теоретичні положення, загальні закономірності історичного розвитку українського державотворення; витoki української нації та її місце в загальнолюдських процесах; проблематику періодів української історії; складні та суперечливі явища, процеси в історії суспільно-політичного життя України у зв'язку із загальносвітовими процесами; процеси та закономірності розбудови сучасної незалежної української держави; головні аспекти діяльності визначних осіб української історії;

вміти: орієнтуватись в історичних джерелах і новітній науковій літературі; аналізувати етапи історії української державності від найдавніших часів і до сьогодення; оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей; синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру; – творчо застосовувати набуті знання з історії української державності у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінювання суспільних явищ, подій; самостійно осмислювати закономірності історичного розвитку;

здатен продемонструвати: розуміння обумовленості історичних явищ і процесів, вміння аналізувати їх у динаміці (передумови, причини, етапи розвитку), у зв'язку з іншими історичними явищами і процесами та з точки зору історичного значення та досвіду; вміння реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; в Україні; активну громадянську позицією, що ґрунтується на демократичних переконаннях, гуманістичних та етичних цінностях;

володіти навичками: самостійного аналізу та оцінки особливостей проблем української державності; осмислювати власний життєвий досвід; навичками соціальної активності, комунікації; самостійного опрацювання історичної інформації, першоджерел, літератури, навичками наукової роботи; *самостійно вирішувати:* проблеми, пов'язані з орієнтацією у суспільно-політичному житті, оцінюванням суспільних явищ і подій, застосовуючи набуті знання з історії української державності у повсякденній діяльності; осмислювати

закономірності історичного розвитку, формувати власну наукову позицію щодо актуальних політичних проблем сьогодення.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): в межах рівня вищої освіти Філософія, політологія та соціологія, ділова українська мова, генезис культури.

Види навчальних занять: лекція, семінарське заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний, дослідницький.

Методи контролю: усний (виступи на семінарських заняттях, усне опитування, ділові ігри), письмовий (вправи, завдання), тестовий.

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 1).

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, питання для поточного і підсумкового контролю, комплекти тестових завдань для модульного та підсумкового контролів.

Мова навчання: українська

3 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СЕМЕСТР 1

Змістовий модуль 1. Українська державність: історія і сучасність.

Тема 1 «Українська державність: історія і сучасність» як навчальна дисципліна, джерельна та історіографічна база. Предмет, завдання, методологічні принципи та джерела вивчення курсу «Українська державність: історія і сучасність». Наукова періодизація історії державності на землях України. Походження назв Русь та Україна. Походження українців: історіографія, сучасні наукові концепції, міфологеми. Значення курсу для фахової підготовки і виховання громадянської позиції та патріотизму, вироблення історичної свідомості. Наукова література з історії української державності.

Тема 2 Держава. Її ознаки та сутність. Підходи до розуміння. Сутність та ознаки держави. Державний суверенітет. Причини виникнення держави. Функції держави. Типологія держав. Форми державного правління: монархія, республіка. Абсолютна і конституційна монархія. Президентська, змішана і парламентська республіки. Ознаки монархії і республіки. Форми державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація.

Тема 3 Влада як механізм державності. Державна влада: структура та функції. Принцип поділу влади. Шляхи досягнення та засоби здійснення влади. Функції влади. Поняття ресурсів влади та їх класифікація. Принципи політичної влади. Влада та опозиція. Легітимність та легальність влади. Типи легітимності політичної влади: традиційний, харизматичний, раціонально- легальний (М. Вебер). Показники легітимності влади та причини делегітимації. Ефективність влади.

Тема 4 Сучасні концепції державоутворення. Теоретичні аспекти державоутворення. Теорії походження держави: теологічна, патріархальна, договірна, органічна, соціально-економічна, психологічна, теорія насильства, космічна. Зміст основних сучасних теорій держави (доктрина держави загального добробуту (благоденства); концепція національної держави; етатична, тоталітарна, анархістська та ін. концепції держави). Теорія конвергенції, «глобалізації», модернізації, солідаризму. Технократична концепція держави. Теорії демократії. Сутність та основні ознаки правової держави. Виникнення та розвиток ідей правової держави. Громадянське суспільство у правовій державі: передумови формування, головні ознаки та функції. Концепція соціальної держави.

Тема 5 Еволюція українського державотворення: від витоків до сьогодення. Перші слов'янські державні утворення на території України (кін. IV – поч. IX ст.). Київська Русь: державний лад, внутрішня політика. Київська Русь у міжнародних відносинах IX–XII ст. Стан української державності в період литовсько-польської експансії. Роль козацтва в українському етно- та націотворенні. Становлення українського козацтва під час протистояння з Кримським ханством і Туреччиною наприкінці XV–XVI ст. Козацькі повстання наприкінці XVI – на початку XVII ст. Роль та місце визвольної війни під проводом Б. Хмельницького в Українській революції XVII ст. Запорозька Січ – козацька республіка (кінець XV–XVII ст.): суспільно-політичний та соціально-економічний устрій. Формування Української держави у середині XVII ст., її державний лад та соціально-економічний устрій. Гетьманщина наприкінці XVII–XVIII ст.: суспільно-політичний та соціально-економічний устрій. Українська державав міжнародних відносинах XVII–XVIII ст. Гайдамаччина, опришківство. Український національний рух на Наддніпрянщині в XIX – на поч. XX ст. Український національний рух на західноукраїнських землях в XIX – на поч. XX ст. Ідея соборності й українське державотворення (1918–1919 рр.) Причини, рушійні сили, соціальна база, етапи, хронологічні рамки та історичне значення Української революції 1917–1921 рр. Бойові дії українських Збройних Сил проти російських інтервентів у 1917–1921 рр. Бойові дії українських Збройних Сил проти польської агресії 1918–1919 рр. Особливості державного ладу та внутрішньої політики під час правління Центральної Ради, Гетьмана П. Скоропадського, Директорії УНР, уряду Західноукраїнської народної республіки. Селянські повстання 1920-х – початку 1930-х рр. Розгортання спротиву на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр. Проголошення української державності в Закарпатті (1938–1939). Українське державотворення в роки Другої світової війни (Акт 30 червня 1941 р., «повстанські республіки», утворення УГВР). Збройний Рух Опору на українських землях в 1940–1950 рр. Встановлення радянської влади в Україні та особливості державно-правового становища УРСР у 1920 – ті – 80-ті рр. Національно-демократичний спротив у

1960–1980-х рр. Участь української діаспори в боротьбі за визволення України у 1950–1990-х рр.

Тема 6 Незалежна Українська держава: шляхи легітимізації. Проголошення державного суверенітету та незалежності України. Становлення держави в 1991–2004 рр.: досягнення і прорахунки. Помаранчева революція та Революція гідності: причини, сутність, учасники, наслідки. Утвердження правових, демократичних цінностей національної держави. Зовнішньополітична діяльність Української держави.

Тема 7 Символи та атрибути Української державності. Семантика терміна «бренд держави». Державні символи як офіційні знаки, які символізують суверенітет держави. Державний прапор, Державний герб і Державний гімн – основа історичної свідомості громадян та процесів державотворення (відповідно до статті 20 Конституції України). Атрибути української державності. Територія, населення, політична влада. Мова як найважливіший маркер національної самоідентифікації. Національне вбрання, національні страви, національні музичні інструменти, національна народна пісня, видатні історичні та сучасні постаті – як символи української державності. Національне гасло: «Слава Україні! Героям Слава!»

Тема 8 Глибинна українська державність: культурна, етнічна та суспільно-політична ідентичність, історична пам'ять, ідейні засади. Визначення поняття української національної ідеї. Періодизація української національної ідеї. Процес формування української національної ідеї. Основні теоретики та ідеологи української національної ідеї. Погляди М. Драгоманова, М. Грушевського, І. Франка, В. Липинського, Д. Чижевського. Концепція «інтегрального націоналізму» Д. Донцова. Процес творення українського національного простору. Українська етногенетична ніша: природний, соціальний та територіальний компонент. Релігійні вияви етнічного буття українців. Риси менталітету українського народу. Особливості формування характеру та свідомості українців.

Тема 9 Державотворчі моделі в програмних документах українських політичних рухів та партій: історія та сучасність. Становлення теорії

українського націонал-консерватизму і гетьманського монархізму у ХХ ст.: Вільна Україна, УІК-СВУ, УДХП, УНГ, УСХД, СГД (гетьманський рух). Державницька діяльність політичних партій на західноукраїнських землях (1920–1930-ті рр.). Концепція і модель української держави у програмових засадах ОУН. УРДП: програмові засади та світоглядні ідеї (др. пол. 1940-х – 1960-ті рр.). Суспільно-політичні засади майбутньої української держави в програмних документах дисидентського руху в Україні. Виникнення перших політичних партій в УРСР, утворення Народного Руху України та його позиція щодо союзного договору (1989–1991 рр.). Сучасний стан проблеми.

Тема 10 Перспективи української держави в ХХІ ст. Російсько- українська війна 2014-2024 рр. Міжнародне визнання сучасної незалежної української держави. Міжнаціональні відносини і їх правове регулювання в Україні. Головні зовнішньополітичні інтереси і пріоритети сучасної України. Геополітичні орієнтації України. Інтеграція України в сучасну економічну систему. Україна і світ: взаємозв'язок глобального та національного розвитку. Процеси транснаціоналізації. Українська діаспора на сучасному етапі. Участь української діаспори в державотворчому процесі. Основні тенденції та перспективи України в сучасних процесах світової глобалізації. Головні глобальні проблеми: екологічна, енергетична, сировинна, продовольча, демографічна, міжнародна безпека. Глобалізація в економіці та політиці. Питання культурної та освітньої глобалізації. Російське збройне вторгнення в Крим у лютому-березні 2014 року (з подальшим початком тимчасової окупації півострова Росією 20 лютого 2014 р.). Гібридна війна. Події в Донецькій та луганській областях. II період: Антитерористична операція (1 березня (офіційно – від 13 квітня) – 24 серпня 2014 р.) – «Внутрішній фронт». III період: Вторгнення Росії в Донбас (24 серпня 2014 р. – 19 лютого 2015 р.) – «Східний фронт: Донбаське бойовище». IV період: Позиційна війна (20 лютого 2015 р. – 20 вересня 2016 р.) – «Східний фронт: Мінська пастка». V період: «Квола» війна (20 вересня 2016 р. – 20 травня 2019 р.) – «Східний фронт: “Нормандські” шанці». VII період: Масштабна агресія Росії проти України. (24 лютого 2022 р. – 2024 р.) – Україна і Євросоюз. Україна і НАТО в ХХІ ст. Основні битви російсько-української війни.

4 СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин														
	Денна форма здобуття							Заочна форма здобуття							
	усього	у тому числі:						усього	у тому числі:						
		л	пр	лаб	сем	інд	СР		л	пр	ла	се	інд	СР	
						С			б	м			С		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Семестр 1 Змістовий модуль 1. Українська державність: історія і сучасність.

Тема 1 «Українська державність: історія і сучасність» як навчальна дисципліна, джерельна та історіографічна база.	6	1			1	4								
Тема 2 Держава. Її ознаки та сутність. Підходи до розуміння.	6	1			1	4								
Тема 3 Влада як механізм державності.	6	1			1	4								
Тема 4 Сучасні концепції державоутворення.	6	1			1	4								
Тема 5 Еволюція українського державотворення: від витоків до сьогодення.	6	2			2	2								
Тема 6 Незалежна Українська держава: шляхи легітимізації.	6	1			1	4								
Тема 7 Символи та атрибути Української державності.	6	1			1	4								
Тема 8 Глибинна українська державність: культурна, етнічна та суспільнополітична ідентичність, історична пам'ять, ідейні засади	6	2			2	2								
Тема 9 Державотворчі моделі в програмних документах українських політичних рухів та партій: історія та сучасність	6	1			1	4								
Тема 10. Перспективи та напрями розвитку української держави в ХХІ ст. Російсько-українська війна 2014-2023 рр. Національно-визвольна війна за	6	1			1	4								

збереження української державності та національного суверенітету у 2022-2023 рр.															
1. Всього годин за дисципліною	60	1 2			12		36								

5 СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
1	Тема 1 «Українська державність: історія і сучасність» як навчальна дисципліна, джерельна та історіографічна база	1
2	Тема 2 Держава. Її ознаки та сутність. Підходи до розуміння.	1
3	Тема 3 Влада як механізм державності.	1
4	Тема 4 Сучасні концепції державоутворення.	1
5	Тема 5 Еволюція українського державотворення: від витоків до сьогодення.	2
6	Тема 6 Незалежна Українська держава: шляхи легітимізації	1
7	Тема 7 Символи та атрибути Української державності	1
8	Тема 8 Глибинна українська державність: культурна, етнічна та суспільнополітична ідентичність, історична пам'ять, ідейні засади .	2
9	Тема 9 Державотворчі моделі в програмних документах українських політичних рухів та партій: історія та сучасність.	1
10	Тема 10. Перспективи та напрями розвитку української держави в ХХІ ст. Російсько-українська війна 2014-2024 рр. Національно-визвольна війна за збереження української державності та національного суверенітету у 2022-2024 рр.	1
Всього		12

6. Самостійна робота

№ з/п	Видиробіт	Кількість годин
-------	-----------	-----------------

1	Підготовка до семінарських занять	20
2	Опрацювання тем, які не викладаються на лекціях	5
3	Підготовка до всіх видів контролю	5
4	Есе, презентації, реферати, творчі роботи, захист ілюстрацій до тем та ін.	6
Всього		36

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

- **(КЕЙС)**
- Українські землі в стародавніх описах іноземних авторів.
- Літописні слов'янські племена в Україні. Початки їхньої державності.
- Основні етапи формування державності Київської Русі.
- Історична періодизація розвитку Київської Русі.
- Сутність державності Київської Русі.
- Українська державність в період Козаччини.
- Державотворча роль українського козацтва.
- Створення Кримського ханства і його стосунки з Україною.
- Гетьманські статті – Конституційні акти Війська Запорозького та Гетьманщини.
- Національно-визвольний рух в Україні в XVIII ст.
- Діяльність українських “громад” в XIX ст.
- Парламентська діяльність українців у російській та австрійській державах.
- Питання національно-державного будівництва в програмах політичних партій України початку XX ст.
- Роль Центральної Ради в державотворчому процесі в Україні.
- Чотири Універсали Центральної Ради.
- Сутність владних структур, що утворювалися під час національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
- Репресії проти української інтелігенції в кінці 1920-х – на початку 30-х років.
- Голодомори в Україні в 1920-40-х рр.: причини, національно-політичні аспекти та наслідки.
- ОУН: ідеологія та методи боротьби за Українську державність.
- Геополітичне становище України перед Другою світовою війною.
- Національно-визвольне і комуністичне підпілля в Україні під час Другої світової війни: порівняльний аналіз.
- Молодіжне підпілля в Україні під час Другої світової війни.
- Зростання суспільно-політичної активності студентської молоді України наприкінці 80-х – на початку 90-х рр.

- Новітня Українська держава на міжнародній арені.
- Українська діаспора та її роль в історії України.
- Україна і європейський інтеграційний процес.
- Міжконфесійні відносини в Україні: історія й сьогодення.
- Українська національно-державна символіка: зародження, становлення й утвердження.

**8 Розподіл балів, які отримують студенти
Приклад для залік**

Поточне оцінювання та самостійна робота*										Модульн ий контроль МК* (тестовий)	Сум а	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

- - 50 % балів відводиться за СРСР (за кожною темою)

Розподілу балів з дисципліни

Види оцінювання	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Усього
Виступ на семінарі (поточне оцінювання)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Самостійна робота студентів (СРС)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Додаткові завдання <i>Написання есе, презентації, реферати, творчі роботи.</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Модульний контроль											20
Всього з дисципліни											100

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

1-4 бал нараховуються здобувачу за виступ на семінарі пропорційно рівню його обізнаності в темі семінарського заняття.

«Відмінно» 4 – бали. Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь (виступ) змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Користується додатковими джерелами для

підготовки до заняття. Під час семінарського заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

«Дуже добре» 3 – бали. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь (виступ) змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час семінарського заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки під час відповіді на питання семінарського заняття.

«Добре» 2 - бали. Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь (виступ) відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені завдання. Проте існують проблеми з відповіддю на поставлені питання. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми, що розглядається.

«Задовільно» 1 – бал. Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. Відповіді базуються лише на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Підготував лише одне питання семінару. Має прогалини в інших інших питаннях семінарського заняття.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може відповідати на запитання. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми семінарського заняття.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми:

- тестування;
- самостійне вивчення окремих тем, питань з курсу;
- співбесіда;
- інші форми.

«Відмінно» 3 – бали. Студент показує глибокі знання при виконанні самостійного завдання. Вільно володіє різними джерелами інформації. Здатен самостійно виявити та опрацювати необхідну літературу та інтернет джерела. З урахуванням всіх вимог оформлює результати самостійної роботи. Досконало застосовує термінологію зі дисципліни.

«Добре» 2 - бали. Студент має міцні ґрунтовні знання з теми самостійної роботи. Володіє термінологією з теми в повному обсязі, але допускає незначні помилки. Використовує різні джерела інформації. Володіє достатнім досвідом щодо самостійного опанування визначеного завдання. Вільно захищає самостійні розробки. Студент підготував самостійний матеріал у повному обсязі, але є незначні помилки, які виключно стосуються оформлення самостійної роботи.

«Задовільно» 1 – бал. Студент має уявлення про тему самостійної роботи, але його знання мають загальний характер, допускає незначні помилки в термінології. При обговоренні теми самостійної роботи не приймає активної участі.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання з теми самостійної роботи, не володіє програмним матеріалом з дисципліни, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі.

Наукова самостійна робота студента – це участь в роботі гуртків на кафедрах, результати роботи в наукому гуртку мають бути оприлюднені тезах та доповідях на наукових конференціях різного рівня.

Критерії оцінювання презентації. Максимальна кількість балів за презентацію – 5 балів. Основними критеріями оцінки презентації є: - Структура. Презентація повинна містити: титульний слайд, вступ, змістовну частину, висновки та перелік використаних джерел (список літератури). Кількість слайдів має відповідати змісту та тривалості виступу (під час захисту), але не менше 15 слайдів. - Зміст. Презентація повинна містити повну, вичерпну інформацію з теми. Матеріал має бути поданий логічно та послідовно, передбачає орфографічну та пунктуаційну грамотність. - Наочність. Ілюстрації презентації мають бути гарної якості, текст легко читатися. - Дизайн. Оформлення слайдів має відповідати темі, слугувати сприйняттю матеріалу. - Вимоги до виступу під час захисту презентації. Студент має вільно володіти змістом презентації, чітко та грамотно викладати матеріал, відповідати на поставлені питання викладача та аудиторії. - Список літератури оформляється відповідно до існуючих стандартів У тексті презентації мають бути посилання на всі використані літературні джерела, особливо при цитуванні. Список використаних джерел, як правило, розміщується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків на мові видання. При оформленні списку літератури крім автора та назви книги слід вказувати місце видання, назву видавництва, рік видання, загальну кількість сторінок або конкретні сторінки, звідки запозичені теоретичні положення чи методи дослідження.

Критерії оцінювання есе. Студент може написати протягом семестру одне есе. 3 балів - студент самостійно будує послідовний, повний текст, вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить доречні й переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів. 2 бали - студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; робота містить недоліки: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом, нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є вмотивованими; основна думка не аргументується. 1 бали - роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності, зв'язності й цілісності тексту, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /залику/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільн	35-59	FX	Незадовільно

о/ незарахован о	0-34	F	(з можливістю повторного складання)
			Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

9. Політика курсу:

1.1. Політика щодо організації аудиторних та позааудиторних занять:

1.1.1. Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в КНУТД, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати викладачеві та іншим студентам на заняттях, вимикати на занятті мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим). 1.1.2. Студенти мають право робити аудіо або відео запис лекції та семінарського заняття лише за письмовим погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис лекції чи семінарського заняття на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача. 1.1.3. Під час організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання в умовах карантину поточний (тематичний), модульний, підсумковий семестровий контроль (екзамен) може здійснюватись віддалено, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для всіх здобувачів вищої освіти незалежно від форми, за якою вони здобувають вищу освіту (очної (денної), заочної, дистанційної).

1.2. Політика щодо оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

1.2.1. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи; до підсумкового контролю допускаються студенти за умови проходження модульного контролю. Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на основі накопичення балів поточного (тематичного), модульного та підсумкового контролів.

1.2.2. Якщо студент набрав достатню кількість балів (60 і більше) за сумою оцінок з окремих змістових модулів, він може бути звільненим від екзамену, а набраний ним сумарний бал переводиться в оцінку за національною чотирибальною шкалою, за стобальною шкалою та шкалою ЄКТС. Здобувачі вищої освіти, які за результатами рубіжного контролю набрали 60 і більше балів, але не погоджуються з результатом і бажають підвищити свою успішність, мають право складати екзамен.

1.2.3. У разі не підтвердження на екзамені оцінки рубіжного контролю, науковопедагогічний працівник має право виставити студенту оцінку підсумкового (екзаменаційного) контролю, яка є нижчою за рубіжний контроль.

1.2.4. Допускається визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, а саме оцінювання робіт за

тему змістового модуля за наявності сертифікату з теми або суміжних напрямів, отриманого на платформах масових відкритих онлайн курсів/навчальних центрів/програм академічної мобільності тощо, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

1.2.5. Допускається перезарахування робіт, виконаних під час академічної мобільності здобувача вищої освіти, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

1.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання:

1.3.1. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій, який затверджений на кафедрі філософії та культурології. В разі несвоєчасного виконання робіт бали за виконані завдання знижуються.

1.3.2. Перенесення терміну здачі робіт/перездача можливі з поважних причин: лікарняний, академічна мобільність.

1.3.3. Здобувачі вищої освіти, які за результатами семестрового контролю мають академзаборгованість з дисципліни, повинні її ліквідувати до початку наступного семестру. За поданням декана факультету цей термін, як виняток, може бути продовжений ректором Університету.

1.3.4. Повторне складання заліку здійснюється відповідно до графіка ліквідації заборгованості, як правило, науково-педагогічному працівникові, що проводив екзамен перший раз. При повторному отриманні незадовільної оцінки наступний екзамен приймає комісія, яка створюється деканом факультету.

1.4. Політика щодо академічної доброчесності:

1.4.1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. 1.4.2. У разі виявлення списування чи плагіату при виконанні завдання (роботи), робота студента не враховується.

1.5. Політика щодо академічної мобільності:

1.5.1. Академічна мобільність – це можливість студентів навчатися, стажуватися в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами. Формами академічної мобільності згідно Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного університету технологій та дизайну (затвердженого Вченою радою КНУТД від 22.03.23, протокол №7) є: для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра:

- навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;
- мовне стажування (удосконалення рівня

практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

- навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

- наукове стажування;

практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань); • інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

1.6. Оскарження оцінювання студентів можливе в таких випадках: Оскарження оцінювання студентів можливе під час відповіді на семінарських заняттях. Якщо студент не погоджується з балами, то він повідомляє про це викладачу. Студент може підвищити бал, якщо він у присутності групи без додаткових допоміжних засобів (гаджети, конспект, роздрукований текст тощо) дав повну відповідь на три запитання з проблем, що розглядалися на занятті. Якщо студент не дав відповідь на два запитання з трьох, то отриманий бал знижується.

10 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Українська державність: історія і сучасність. Методичні вказівки до практичних занять для студентів денної форми навчання. / Укладач Ф.М. Проданюк . К: КНУТД.
2. Українська державність: історія і сучасність. Методичні вказівки до практичних занять для студентів заочної та дистанційної форми навчання. / Укладач Ф.М. Проданюк . К: КНУТД.
3. Українська державність: історія і сучасність. Методичні вказівки до контрольних робіт для студентів заочної та дистанційної форми навчання. / Укладач Ф.М. Проданюк . К: КНУТД.

11. Рекомендована література

1. Бандурка, О. М. Історія державності України : експерим. підруч. / за ред. О. М. Бандурки, О. Н. Ярмиша. – Харків : Одиссей, 2004. – 608 с.

- 3.. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 1 : Давні часи. Середньовіччя. Нова доба / О. В. Борисова, А. О. Климов ; МОН України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. – 344 с.
4. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 2 : 1917 - 2017 рр. / О. В. Борисова, А. О. Климов ; М-во освіти і науки України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. – 463 с.
5. Верстюк, В. Союз Пилсудського - Петлюри в історії боротьби за українську державність / Владислав Верстюк // Український історичний журнал. – 2020. – № 2. – С. 4-21.
5. Відродження української національної символіки : зб. ст. / упоряд.: Андрій Бережина, Андрій Гречило, Алла Малієнко. – Київ : Вид. дім журн. «Пам'ятки України», 2021. – 490 с.
6. Винницький, М. Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності / Михайло Винницький ; [пер. з англ. Романа Ключка]. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – 554 с.
7. Єрмолаєв, В. М. Історія держави і права України : підручник / В. М. Єрмолаєв. – Харків : Право, 2021. – 472 с.
8. Історія Української держави: Гетьманат ранньомодерної доби / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К.: Арії, 2018. – 720 с.
9. Ковальов, А. Як гартувалася державність : нариси до історії Української революції і Перших Визвольних змагань у Боярці-Будаївці та околицях Києва / Андрій Ковальов. – Київ : Вид-во Марка Мельника, 2020. – 592 с.
10. Наш герб. Українські символи від княжих часів до сьогодення : [альбом] / текст А. Гречила ; упоряд. та заг. ред. Богдана Завітія ; [Український культурний фонд]. – [Київ] : Родовід, [2018]. – 400 с.
11. Рум'янцев, В. Витоки, природа влади та правові засади Української держави гетьмана Павла Скоропадського / Вячеслав Рум'янцев // Право України. – 2020. – № 1. – С. 225-241.
12. Світлична В.В. Історія України: навч. посібник. 9-те вид., доп. Київ: Каравела, 2019. 408 с.
13. Шевчук, В. О. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення ХVІХVІІІ ст. : у 2 кн. Кн. 2 / Валерій Шевчук. – Київ : Кліо, 2019. – 1120 с.

Інтернет-ресурси

<https://nlu.org.ua/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого

<http://nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://biblio.knutd.com.ua> сайт бібліотеки Київського національного університету технологій та дизайну

<http://i-soc.com.ua/> Інститут соціології НАН України

<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії НАН України

<http://www.ipiend.gov.ua> Інститут політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри філософії та перекладу Якова Є. П.

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 02 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.